

Ralph Midgley
24 Stanlwell Rise
SCUNTHORPE
North Lincolnshire
DN17 1TF
rmidgley@onetel.com

YELOD DEGVELID
NÜM 1 YANUL 2007 (Pads 1 jü 12)

O reidans ä Volapükilöfans löfik!

PÖTÜ YELACEN

Yel lölik 2006 epasetikon so vifiko. Dü tim at muf obsik ai glofon, no so mödiko kol num volapükanas, äs kol mad e med.

Kuratiko tü del balid mula alik göliko da yan potipolan nomiko joikon nümi nulik gaseda. Ai binon fulik me nitedikos: konots, poedots dub vöds e magods pekölöl. Us geboy e plakoy püki verato bäldik ed anuik, geböfik e bevünetik.

Aldeliko nünöm sesedon penedis nitedik valasotik mödik dö dins atdelik. Säkoy, bespikoy, blöfädoy, dakonsäloy, lölöfiko gebölo püki obsik.

Liomodo jenos-li valikos? No medü milag u magiv, godiks u feyiks. Padunos dub vob gretik e tim lunik – valikos gretikumadilo fa redakan gaseda, vivimastan resodasita.

Nu muf büüpo flotöl e vagöl dü yels po deadam dokana Arie de Jong labon fütüri e noganükami nulikis. Binobs Sog Bevünetik Volapüka, padugöl fa komitet. Padajonons oles Kadäm e zeil soga su pads osököl. Too Sog no kanon jäfidön nen stüt slopanas: pabligols ad sedön cedis e tikamagotis olsikis lü gased e resodasit e ad levobön dub skils e zils olsik.

Benovipis sedom oles pro Nulayel e fütür jäfädik

Brian R. Bishop
Cifal Soga Bevünetik Volapüka

DALEBÜD CIFALA NÜM 1 YELA 2007, TÜ DEL BALID YANULA

Vätälölo,

(a) das statuds lätik Volapükanefa labons yelis plu ka veldegis;

(ä) das, pos tüp nefüma, danädü steifs cifo volapükana zilikün, Volapükamuf nu labon lifi nulik;

(b) das ömikans no suemons gudiko disein adelik Volapükamufa;

(c) das ob, cifal velid Volapükamufa, esevob spodiko lafi cifalas büik

klülädos,
das zesüdos ad redakön statudis nulik lönedik pro fütür Volapükamufa.

Sekü kod at,
lonob me penäd at, ko baiced Kadäma, statudis sököl, kels plaädons nomemi büik valik.

Brian R. Bishop
Cifal Volapükanefa

STATUDS VOLAPÜKANEFA

Kapits

Kapits

I. VOLAPÜKAMUF

1.1 Nem

Sog Bevünetik Volapüka binon konlet utanas, kels löükons namis ad nämükön sevi okas e votikanas tefü pük bevünetik Volapük fa hiel Johann Martin Schleyer e ma revids ela Arie de Jong.

1.2 Topät

Topät calöfik Soga binon ladet Cifala.

1.3 Siämamäk

Sog e vobots onik pasevons dub siämamäk, in zän kela binon talaglöp blägik in mel vietik, ko liens stedik zänik; bal horitätik, votik penditik e liens fol bofaflanü liens stedik: fol pro lunets krugöl zü povs e fol pro videts krugöl zü zänod. Zü vol in tan silablövik binons vöds blägik tonatas mayudik, sus talaglöp: VOLAPÜK e dis talaglöp: MENEFE BAL PÜKI BAL. Val binon in lin sirkik blägik.

1.4 Fünadät

Dät füna Soga Bevünetik Volapüka binon dät statuda at.

1.5 Yel Volapükamufa

Vobayel binon kaledayel.

1.5 Yel Volapükamufa

Vobayel binon kaledayel.

1.6 Pük

Pük calöfik Soga binon Volapük.

1.7 Funds

Sog no dalabon fundis. Guvan begom lebonedis ad pelön frädis büka äsi seda gaseda e nunotas votik. Üf sog sludonöv ad primön dunotis, kels neodons moni, ozesüdos ad labön nemi dunotadilekana, mobis kleilik, täxeti, fonis monas pespelölis, e baiced Kadäma.- Du e pos dunot somik, dunotadilekan osedon Kadäme alyeliko nunodi dö proged e mons. Üf mons alyelik ad atos valik binonsöv plu ka yurods kiltum, ozesüdos, das Kadäm nemon monikontrolani nelivätik.

II. ZEILS SOGA

2.1 Konsefam e propagidam

Sog steifülon ad konsefön e propagidön sevädi, paki e gebi Volapüka da vol lölik.

2.2 Vestigam

Sog vestigon vobotis e dunis pasetikis Volapükanefa.

2.3 Vobots nulik

Sog kuradükon vobotis e dunis nulik in Volapük.

2.4 Geb püka

Sog gebon püki, lönedüköl oni pro neods timas nulik, as sam: medü jaf vödas nulik dub Kadäm Volapüka.

2.5 Käl püka

Ma vöds Cifala Johann Schmidt in pened privatik: „Vilobs kälön püki at leigoso äsä käloy vöno-Grikänapüki u vöno-Saxadapüki."

III. CALANS SOGA

3.1 Cifal

Cifal binon cif löpikün Soga. Dasumon libaviliko cali cifala e vobon lanäliko ad fümükön zeilis Soga. Dugon e pladulon mufi. Dispenon statudis e sludis Kadäma, diplomis xamäbas äsi bligis votik calöfik Soga. Dakipon baläti Volapüka e Volapükamufa. Dilekon Kadämi. Cifal kanon, ko baiced plunuma Kadäma, säcälön limani Kadäma. Votaflano, if kadämans cedons, das cifal no fölon bligis oka, plunum onas dalabons gitodi ad säcälön oni e ad dünükön fovani.

3.2 Vicifal

Pavälon fa Cifal ko baiced Kadäma; preparon oki ad plaädön Cifali, u nelaidüpiko u laidüpiko, ko slud baicedik Kadäma. Noganükon kolkömas Volapükanefa e yufon Cifali in valem.

3.3 Guvan

Pavälon fa Cifal baicedü Kadäm. Kälon konömi Soga e dünon as sekretan e redakan gaseda calöfik Soga, papüböla dub meds bükik e leäktronik.

3.4 Calan votik

Calan nelaidüpik povälon ma slud Kadäma.

3.5 Slopans

Slopan binon men alik, kel vipon slopön zeilis Soga e panemön Volapükan.

(Ret Statudas pubons su pad 8)

CILS KÄPTENA GRANT (fa Jules Verne) (13)

„Usao kömobs futo lü zif Auckland. Ünü vig orivobs zeili
bsik, do no mutobs golön ve nestedöfaveg. Veg brefikün
ugon da nined nisula. Vo mögos, das ko maoriyans kobo-
ikobs. Rulödans at Nula-Seleäns büo püdiks älabons
laki badik tefü vietans. Imutons takomipön ta mekädan
e grobäl Linglänanas, kels änüdranoms nü nisulareigän
kas. If kolkömobs-la omis, klülikos, das id obis olecedob
s neflens."

Sog smalik
eaton lefenik
ü fil seatöpa.
Ko nited da-
lons eli
Paganel. Nek
üpeton jadis

IV. KADÄM

Kadäm dabinon
4.1.1 Ad fovön zeilis Soga Bevünetik Volapüka;
4.1.2 Ad calöfiko jafön e dälädön vödis nulik, e kleilükon sinifis vödas nulädik, kels no nog dalabons leigafomis Volapükik;
4.1.3 Ad kleilükön pünis dotik tefü vöds e gramat Volapüka;
4.1.4. Ad zepön tidodemis, vödabukis e xamis Volapüka;
4.1.5. Ad sludön tefü stips limanama Soga, e, medü Guvan, ad glidön limanis nulik pötik.

V. NOGANÜKAM KADÄMA

5.1 Limanam löpikün Kadäma binädon me Cifal, Vicifal e Guvan.
5.2 Num kadämanas binon jöl. Utans, kels sevons Volapüki, e kels edabükons literati tefik, kanons pakomandön as kadämans baicedü Cifal.
5.3 Büsid Kadäma podunon u medü pot kösömik, u medü pot leäktronik.
5.4 Sluds Kadäma popübons fa Guvan dub med u meds ya pemäniotöls (bagaf 3.3 löpo).
5.5 If kadämans no komons u spodiko, u pösodiko, u vögo, sluds pomekons fa slopans komöl.
5.6 Kadäm dabinik Volapüka fovon Kadämi, kel pebestidon pötü Dalebüd Cifala (Diläd III) dätü 1934, tü del balid yanula.

VI. VOTÜKAM STATUDAS

6.1 Votükam mögädo zesüdiks statudas at polonülons me dalebüd fa Cifal baicedü Kadäm Volapüka.

NUNED

Kodü def spada in gased atmulik, finots lartügas „Sit Bevünetik Nulik" e „Zeil Lifa" opubons su pads gaseda okömöl.
Redakan danom ladöfiküno utanis, kels esedons ome lebonedis nulik. Spelom, das ojuitols yelodi nog bali gaseda obas.

NILIKAM LÜ EL AL-MU'TASIM (FINOT)

(fa hiel Jorge Luís Borges)

Dönureidob vödis löpik e dredob, das no saidiko äbespikob tugis buka. Dabinons fomäds vemo kuliviks: samo, dikod semik kapita degzülid, pö kel kanoy büosenälön, das binom flen ela Al-Mu'tasim kompenan semik, kel no begespikom sofistotis votikana „ad no gidetön yöbölo."

Klülos, das binos stimik, ven buk nutimik dekömon de buk votik vönädik; ibä plitos neke (äsä äsagom hiel Johnson) ad debön bosi timakompenikanes okik. Püns kobädik ela „Ulysses" hiela Joyce ko el „Odyssea" hiela Homer laidilons - neai osuemob kikodo - stunidi bluvik krütanefa; püns kobädik lekoneda ela Bahadur ko „Spikot Bödas" pastümöl fa hiel Farid ud-din Attar seivons plodi no läs klänöfiki ela London, e id elas Alahabad e Calcutta. Leigods votik no defons. Vestigan semik ya enumädom sümis semik kapita balid lekoneda ko konot hiela Kipling „Su Mön Zifa," el Bahadur siom onis, ab lesagom, das äbinosöv vo nenomik if bepenams tel neita degid ela „muharram" no kobojenons . . . El Eliot, gidikumo, mebom kanitis veldeg lalegora nelölöfik „Jireg Feyik," in kels no igo balna pubof jiherod, jiel 'Gloriana' - vio äküpeton krüt hiela Richard William Church (Spenser, 1879). Ob, mükiko, mäniotob foani fagik, ab mögiki: kabaalani di Hierusalem, hiel Isaac Luria, kel ün tumyel XVI-id ästetom, das lan büikana u mastana kanon nügolön ini lan neläbikana ad trodön u tidön omi. Panemon „Ibbür" söt at dönukopama. (1)

• • • • • • • • • • • •

(1) In lartüg at, ämäniotob eli „Mantiq al-Tayr" (Spikot Bödas) fa hiel Farid al-Din Abu Talib Muhammad ben Ibrahim Attar, müsteran Persänik, keli ädeidoms soldats hiela Tule, sona hiela Zingis Jan, ven el Nishapur päberavon. Ba no binos nefrutik ad naböfodönuön poedoti at:

Reg fagik bödas, el Simurg, leadom falön in zänod Tsyinäna plümi magifik; böds sludons ad sukön omi, feniks me naargid vönädik oksik. Sevons, das nem rega onsik sinifon: „böds kildeg;" sevons, das kased omik topon in eled Kaf, bel sirkafomik, kel züon tali. Lovesumons ventüri ti nenfinik; travärons melis vel, u fälidis vel; nem lätika binon: „Nosükam," ut fo on binon: „Suid." Pilgrimafs mödik däsperons; votikafs päridikons. Kildegafs, päklinüköls dub vobods at, bestepons eledi Kaf. Fino lülogons oni; täno suemons, das binons el Simurg, e das el Simurg binom alaf onas ä valikafs. (I hiel Plotinus-Eneodas, V 8, 4 – stetom stäänükami tacedik prinsipa dientifa: Valikos, in sil suemovik, topon valöpo. Din alseimik binon dins valik. Sol binon stels valik, e stel alik binon stels valik ä sol. El „Mantiq al-Tayr" (Spikot Bödas) ya petraduton ini Fransänapük fa hiel Garcin de Tassy; ini Linglänapük fa hiel Edward FitzGerald; pro noet at, äkonsultob toumi degid ela „Neits Mil Bal" petradutöl fa hiel Burton, äsi lebuki: „Müsterans Persänik": Attar (1932) fa jiel Margaret Smith.

(2) Püns kobädik poedota at ko lekoned ela Mir Bahadur Ali no binons tumödiks. In kapit teldegid, vöds semik ele Al-Mu'tasim fa bukiselan Persänik pägivülöls binons, mögiko, fläk votikas, kelis ipronom herod it; jenot at e votiks sümiks kanons sinifön dientifi sökölana ko pasökölan; kanons i sinifön, das atan flunom etani. Kapit votik koedon tikön, das el Al-Mu'tasim binom hindutan fa studan pideidöl pö prim lekoneda.

(Tradutod fa S. Meira)

• • • • • • • • • • • •

VÖDS NEKÖSÖMIK

BLÖFÄDÖN	to argue, argumenter, argumentieren, argüir
BÜOSENÖN	to sense, sentir, fühlen, presentir
DISFLUDIL	undercurrent, Unterströmung, courant sous-jacent, contracorriente
DUFALÖN (AD)	(to) fail (to), manquer (de), fehlen, dejar (de)
KROPIKO	crouched, accroupi, niedergeduckt, en cuclillas
LENSEIDOT	premonition, Vorahnung, premonicion
LIBOTIKAN	free-thinker, libre penseur, Freidenker, librepensador

NULÄD novelty, nouveauté, Neuheit, novedad
SAF hoof, sabot, Huf, pata

GEDIKAFÜL
Konotül Kritidik pro Cils
fa hiel John Redgwell

Ibinos florüp lunik hitik. Dü florüp at vefapapagils mödik pämotons in bödöp gretik in gad domila kö lödom Söl Smit, man bäldik, kel löfom bödis e bridom vefapapagilis pro mens vilaga, kels i löfons bödis e vilons givön lomi gudik vefapapagiles.

Bevü böds in bödöp äbinon vefapapagil smalik gedik, kel Söl Smit änemom „Gedikafül." Äbinon bödül flenöfik, ab pidabiko nek ävilon oni as flenül patik.

Ven mens äkömons lü bödöp ad välön bödi, alna äválons blövikafi, grünikafi u vietikafi. Äjinos, das nek ävilon dalabön bödi gedik, toä äbinon bödül jönik flenöfik.

Ün novul man e vom äkömons lü bödöp ko hipul, labü yels jöl. Äsagons mane bäldik: „Hipul obsik löfom bödis. Nulüdom ai bödis gada dü nifüp. Vilom vemo dalabön vefapapagili lönik." Hipul äsmililom.

„Bödül gedik at binon vemo flenöfik, ägespikom man bäldik, röbölo balibi oka.

Man e vom änutons, e vom äsagof: „Binon bödül jönik!" Ye hipul äjäfikom me lüloged vefapapagili blövik. „Vilob atafi!" ävokädom.

Gedikafül äsenon glumüli. Äkredon, das atna ögolon lü lom gudik ed övedon flenül patik eka.

I:12:2007

Äbinos dekul. Se böds yunik, kels pimotons in bödöp dü florüp pasetik, äblebon te bal. Ataf äbinon Gedikaful. Stom äbinon koldik, e Gedikaful äbinon in dil bödöpa petegöl ko böds bäldikum, kels äledutons lü Söl Smit.

„Nek vilon labön obi as flenül oka," äyälon Gedikaful neläbiko.

Änifos. Spärs äseadons in buids densitükölo plümemi oksik ad dakipön vami in koaps oksik. Seil äreigon valöpo. Futaretods soalik in nif äbinons uts penediblinana. Täno Gedikaful älilon tonodi votik futastepas in nif. Spärs äflitons se buid pesüpädölo, falükölo nifi de bleds.

Man bäldik labü balib vietik, lunikum ka ut Söla Smit, ägolom lü yan domila ed äflapom su on. Söl Smit ämaifükom yani ed äprimom ad spikön ome.

„Gödi gudik ole, o söl!" äsagom man labü balib lunik vietik. „Lödob in Lapän, soaliko. Neodob flenüli. Logob, das dalabol vefapapagilis, kels neodons lomi gudik. Dalob-li remön bali onas?"

„Binol läbik!" ägespikom Söl Smit. „Plä böds bäldikum, kelis dakipob ad bridön, blebon böd te bal - binon gedik."

Man bäldik äsmililom. „Gudö!" ävokädom. „Ged binon köl bödas buükik oba."

Gedikaful no äkanon kredön utosi, kelosi ililon. Man bäldik älabom logodi flenöfik, e ven äsmilom, äsagom: „Ho, ho, ho!"

„Gödi gudik, o flenül!" Ekömob ad dugön oli lü lom gudik, kö ai obinol läbik. De timül at binol flenül patik oba," äsagom man bäldik.

Söl Smit äpladom Gedikafüli ini cek jönik gretik, e man bäldik labü balib vietik, äpladom ceki kälöfiko ini slifavab oka.

„Dugob oli lomio, dat okanol primön lifi lunik läbik lä ob in län jönik püdik," äsagom smililölo. Gedikaful äyälon fredo.

Sevol-li, kim äbinom-li man at?